

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

29 03 2018

PP nr. 4

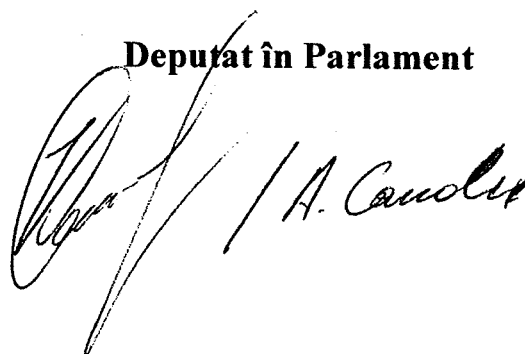
Biroului Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 al Constituției Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul Legii pentru modificarea și completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996.

Anexe:

1. Proiectul legii – 1 pag;
2. Nota informativă – 3 pag.

Deputat în Parlament

 / A. Candu

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>104</u>
<u>29</u> <u>03</u>	20 <u>18</u>
Ora	

LEGE

pentru modificarea și completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.50, art.237), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. la articolul 16 alineatul (3) cuvintele "Comisiile permanente" se substituie cu textul "Comisia de control al finanțelor publice, precum și celelalte comisii permanente";

2. Regulamentul se completează cu articolul 128¹ cu următorul cuprins:

"Articolul 128¹. Rapoartele Curții de Conturi

(1) Parlamentul audiază în ședință plenară următoarele rapoarte ale Curții de Conturi:

- a) raportul anual de activitate, prezentat pînă la 1 mai;
- b) rapoartele auditorului asupra rapoartelor anuale ale Guvernului privind executarea bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, concomitent cu rapoartele respective ale Guvernului, prezentate pînă la 1 iunie,
- c) raportul anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public, prezentat pînă la 15 septembrie;
- d) alte rapoarte ale Curții de Conturi pe care Comisia permanentă de control al finanțelor publice le consideră necesare a fi audiate.

(2) Rapoartele prevăzute în prezentul articol sunt supuse audierii publice de către Comisia de control al finanțelor publice."

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul legii pentru modificarea și completarea Regulamentului
Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996

Scopul prezentului proiect este crearea instrumentelor de cooperare consolidată între Parlament și Curtea de Conturi.

Modul de atingere a scopului constă în instituirea unei Comisii permanente a Parlamentului care va avea drept atribuție principală examinarea rapoartelor Curții de Conturi – Comisia permanentă de control al finanțelor publice.

Obiectivul propus spre atingere în urma implementării proiectului este promovarea responsabilității pentru buna gestionare a finanțelor și patrimoniului publice.

Criteriul. Rolul prevăzut pentru Curtea de Conturi este unul esențial pentru stabilirea răspunderii în cadrul sistemului de management al finanțelor publice, în special pentru consolidarea raporturilor dintre Parlament și Guvern. Conform principalului principiu, ce stă la baza Legii Curții de Conturi, responsabilitatea primară pentru tragerea executivului la răspundere pentru modul de executare a bugetului de stat aparține Parlamentului. Parlamentul oferă Guvernului împuterniciri pentru efectuarea cheltuielilor de stat prin aprobarea bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală. Parlamentul analizează cât de eficient executivul a aplicat această împuternicire bugetară prin examinarea în ședință plenară a "raportului asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public" prezentat de către Curtea de Conturi.

Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 260 din 7 decembrie 2017 prevede o relație mai apropiată între Parlament și Curtea de Conturi. Aceasta atribuie Parlamentului (și nu executivului) responsabilități ce țin de supravegherea activității Curții de Conturi, inclusiv: aprobarea bugetului și determinarea numărului de personal al Curții de Conturi, desemnarea unui auditor extern pentru auditarea rapoartelor Curții de Conturi; examinarea raportului financiar al entității și a raportului anual privind modul de administrare și întrebuințare a mijloacelor financiare publice și patrimoniului public.

Legea menționată introduce un nou concept de audit extern, conform căruia Curtea de Conturi trebuie să efectueze audite ale conformității, audite ale performanței și alte audite, dacă va fi cazul. De asemenea, Curtea de Conturi efectuează anual, în mod obligatoriu, auditul rapoartelor Guvernului privind executarea din exercițiul bugetar expirat: a) a bugetului de stat; b) a bugetului asigurărilor sociale de stat; c) a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală”.

În calitate de criterii pot servi și practicile țărilor europene (Marea Britanie, Suedia, Finlanda, Spania, etc.) în cadrul parlamentelor cărora activează comisii permanente pentru audierea rapoartelor instituțiilor supreme de audit.

Constatări. Comisia economie, buget și finanțe actualmente este comisia de bază care menține contactul între Parlament și Curtea de Conturi. Curtea de Conturi transmite rapoartele sale comisiei nominalizate, iar uneori și altor comisii permanente de profil. În ultima perioadă, anual se examinează de comisia nominalizată și de Parlament doar rapoartele anuale privind modul de administrarea și întrebuințare a mijloacelor financiare publice și patrimoniului public. Curtea de Conturi este invitată în cadrul ședințelor în care se examinează rapoartele Guvernului privind executarea bugetului de stat și alte componente ale bugetului public național. Concomitent, și alte comisii permanente audiază unele rapoarte de audit. Numărul acestora este însă redus în raport cu cele aproximativ 40 de audite efectuate de către Curtea de Conturi. Prin urmare, cerințele și recomandările Curții de Conturi cu privire la utilizarea fondurilor publice nu au un impact real asupra procesului legislativ și controlului parlamentar - în general, și asupra pregătirii sau aprobării bugetului pentru anul următor - în special.

Despre rolul limitat al Parlamentului în procesul de responsabilizare financiară vorbesc și unele evaluări externe. Astfel, conform evaluării actualizate pentru Moldova (2012-2014) „Cheltuieli publice și responsabilitate financiară (CPRF)”, capacitatea de examinare legislativă a rapoartelor Curții de Conturi nu s-a îmbunătățit. Capacitățile deputaților de a analiza rapoartele CCRM sunt încă subdezvoltate. Audieri aprofundate ale principalelor constatări au loc în mod ocazional și includ doar câteva entități auditate sau ar putea include doar reprezentanți ai Ministerului Finanțelor. Nu s-a realizat nici un progres în domeniul examinării legislative a raportului de audit extern. Capacitățile de examinare legislativă rămân a fi slabe. Scorurile pentru indicatorii din acest domeniu rămân neschimbate cu doar cel de C+ pentru PI-28.

Autorii Raportul de evaluare anticorupție pentru Parlamentul Republicii Moldova întocmit în cadrul Programului „Îmbunătățirea democrației în Moldova prin suport parlamentar și electoral”, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) cu suportul financiar al Guvernului Suediei menționează că practica curentă a audierilor de pregătire pentru raportul anual al CC pentru anul bugetar și de revizuire a nivelului de implementare a recomandărilor CC pare a fi nesatisfăcătoare. Constatările și recomandările formulate în rapoartele anuale ale CC arată un grad scăzut de implementare, ceea ce indică necesitatea unui mecanism mai eficient pentru îndeplinirea concluziilor Curții de Conturi. Prin urmare, este necesar un efort comun al Parlamentului Republicii Moldova și al Curții de Conturi pentru identificarea unui mecanism eficient de cooperare între Parlament și Curtea de Conturi. Acest lucru va permite un grad mai mare al răspunderii instituțiilor publice locale și centrale în procesul de gestionare a fondurilor bugetare.

Propuneri. Prin prezentul proiect de completare a Regulamentului Parlamentului se propune, suplimentar la cele 10 comisii permanente, instituirea Comisiei permanente a finanțelor publice care va avea în atribuții: asigurarea cadrului legal privind auditul public extern, organizarea și funcționarea instituției supreme de audit; examinarea rapoartelor anuale și de audit ale Curții de Conturi și

ale entităților auditate; organizarea și controlul examinării petițiilor și audienței cetățenilor cu privire la auditul public extern și modul de formare și utilizare a patrimoniului public; controlul parlamentar asupra activității autorităților administrației publice centrale, locale și altor entități supuse auditului public extern în vederea aplicării legislației privind modul de formare și întrebuințare a resurselor financiare publice și patrimoniului public; executarea hotărârilor și adreselor Curții Constituționale în domeniu.

Componența numerică a comisiei se propune a fi constituită din 9 persoane, micșorînd concomitent cu o unitate numărul persoanelor pentru fiecare comisie existentă.

Costuri financiare. Implementarea proiectului va necesita cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat pentru: retribuirea muncii, inclusiv contribuțiile obligatorii pentru președintele și vicepreședintele Comisiei; procurarea unității de transport; alte cheltuieli de transport; oficii și birotică; tehnică și echipament IT; cheltuieli salariale a 4 unități de consultanți ai secretariatului.

Beneficiile. Implementarea proiectului va oferi multe beneficii directe și indirecte Guvernului, Parlamentului și cetățenilor Republicii Moldova, cele mai importante din ele fiind:

- sporirea responsabilității autorităților administrative în utilizarea mijloacelor publice în procesul implementării programelor guvernamentale;
- promovarea transparenței prin furnizarea unor informații mai bune și complete Parlamentului, cu privire la eficacitatea generală în utilizarea bugetului public național spre beneficiul cetățenilor Republicii Moldova;
- sporirea gradului de implementare a recomandărilor Curții de Conturi.

În concluzie, Parlamentul, care este beneficiarul direct al rapoartelor Curții de Conturi urmează să consolideze rolul noii Comisii permanente în promovarea responsabilității pentru utilizarea banilor publici și a patrimoniului public.

Deputat în Parlament

